

**Ст арченко І.І., Фяленко Б.М.,
Ройко Н.В., Проскурня С.А., Прилудський О.К**

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВИКЛАДАННЯ ПАТОМОРФОЛОГІЇ

ДВНЗ "Українська медична стоматологічна академія", м. Полтава, Україна

Патоморфологія - це одна з фундаментальних дисциплін, при вивченні якої студент отримує знання, що використовуються в подальшому навчанні на старших курсах та в майбутній практичній діяльності лікаря. Тому, патологічна анатомія займає важливе місце в системі вищої медичної освіти, поєднуючи теоретичні та клінічні аспекти [1].

На сьогоднішній день, в умовах реформування вищої медичної освіти, постає ряд актуальних питань викладання патологічної анатомії, що зумовлено переходом від освітньо-кваліфікаційного рівня освіти "Спеціаліст" до підготовки фахівців магістерського рівня вищої освіти, розширення значення патоморфологічних методів дослідження в практичній діяльності лікаря-клініциста та ін. Важливим є методичне та матеріальне забезпечення практичних занять, лекцій та самостійної позааудиторної підготовки студента, підготовка студента до складання ліцензійного іспиту "Крок-1" [2].

Для вирішення поставлених питань необхідно комплексне використання всіх елементів педагогічного підходу, а саме, мети, змісту, методів і засобів навчання та контролю знань.

Нині значна увага приділяється самостійній роботі студента, в той час, як викладач дає настанови з її організації, керує навчальним процесом і забезпечує контроль рівня знань. З метою удосконалення самостійної роботи студента на кафедрі патологічної анатомії з секційним курсом розроблені методичні рекомендації з усіх тем відповідно до навчальної програми, що включають всі основні елементи педагогічного підходу навчання та містять графі логічних структур, рекомендації по роботі з макро- і мікропрепаратами. Для покращення засвоєння навчального матеріалу науково-педагогічними співробітниками кафедри видані навчальні посібники з грифом МОЗ України "Загальна патоморфологія", "Спеціальна патоморфологія (базовий курс)" для студентів стоматологічного та медичних факультетів. Для унаочнення теоретичних положень засвоєння матеріалу з дисципліни і підвищення ефективності роботи студентів на занятті та в позааудиторний час розроблений "Атлас мікропрепаратів з патоморфології". В атласі подано патогістологічні препарати із загальних патологічних процесів та спеціальної патоморфології з їх описанням трьома мовами (українською, російською, англійською), що буде корисним не лише для вітчизняних студентів, а й для студентів-іноземців.

Спрямованість освіти на результат диктує удосконалення методів контролю знань студентів. В умовах сучасної вищої медичної освіти існує система державних стандартів якості підготовки спеціалістів і системи ліцензійних інтегрованих іспитів для визначення мінімального рівня професійної компетентності, що необхідний для присвоєння кваліфікації спеціаліста

відповідного рівня. З цією метою в 1996 році розроблена та впроваджена система ліцензійних іспитів "Крок", яка використовує рецензовані тестові завдання, стандартизацію та уніфікацію процедури тестування і процедури оцінки результатів. На основі цього можна стверджувати, що тестовий контроль знань є однією з основних складових оцінки засвоєння теоретичного матеріалу. Викладачі кафедри постійно використовують тестові завдання з бази "Крок-1" на кожному практичному занятті відповідно до теми з розбором тестів за ключовими словами. Крім того, з метою покращення підготовки студента до складання ліцензійного іспиту "Крок-1" за спеціальностями "Лікувальна справа" та "Стоматологія" студенти складають змістові модульні контролі з використанням тестових завдань з баз за відповідними спеціальностями, а також, на підсумковому занятті, що є допуском до складання семестрової підсумкової атестації. Критерієм допуску до останньої є написання 70% правильних відповідей на запропоновані тестові завдання. Така форма підходу до контролю знань студента стимулює до кращої підготовки, а відповідно, і до задовільних результатів складання ліцензійного іспиту "Крок-1".

Проте, позитивний вплив на мотивацію до навчання, підтримка зацікавленості та уваги за ходом викладання навчального матеріалу, а також, підвищення рівня засвоєння матеріалу з патологічної анатомії досягається за рахунок використання мультимедійного супроводу практичних занять та лекцій. Навчальні кімнати кафедри оснащені телевізорами та комп'ютерами, за допомогою яких викладач має змогу продемонструвати зміни в органах на макроскопічному та мікроскопічному рівнях при різних патологічних процесах та захворюваннях. Увага аудиторії спрямовується на найбільш характерні зміни в органах та тканинах при різних патологічних процесах. Це дає змогу студенту не лише зрозуміти морфологічних характерні для них, а й краще засвоїти навчальний матеріал. Для кожного практичного заняття та лекції розроблений мультимедійний супровід, з яким студент може ознайомитись при самопідготовці, а також у разі пропуску практичного чи лекційного заняття.

Отже, постійне удосконалення методичного та матеріального забезпечення практичних занять, лекцій, самостійної позааудиторної підготовки студента має позитивний вплив як на загальне поняття патологічних процесів в цілому, так і можливості використання отриманих знань у навчанні на старших курсах та в майбутній практичній діяльності. Це, в свою чергу, дає змогу покращити підготовку студента до складання ліцензійного іспиту "Крок-1" не лише за допомогою простого заучування тестових завдань з правильними відповідями, а й розвитку у нього мислення за допомогою візуального сприйняття матеріалу.

Література

1. Новосельцева Т.В. Особливості викладання патоморфології в сучасних умовах / Т.В. Новосельцева, Б.М. Филенко, М.А. Волобуєв // Сучасні технології управління навчальним процесом у вищих медичних навчальних закладах: матеріали навч.-наук. конф. з міжнар. участю. - Полтава, 2014. - С. 157-158.
2. Ройко Н.В. Методи оптимізації навчального процесу на кафедрі патологічної анатомії з секційним курсом ВДНЗУ "УМСА" / Н.В. Ройко, І.І. Старченко, С.А. Проскурня // Актуальні проблеми сучасної патологічної анатомії : матеріали науково-практичної конференції. - Київ, 2017. - С.90-91.